

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/55/2023
Identifikačné číslo spisu:	1215202210
Dátum vydania rozhodnutia:	27.06.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Šobichová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:1215202210.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu T.. M. Š., narodeného X. G. XXXX, C., C. XX, zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Fabiánom, Košice, Štúrova 20, proti žalovanému SPP - distribúcia, a.s., Bratislava, Mlynské nivy 44/b, IČO: 35 910 739, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52C/37/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. februára 2019 sp. zn. 7Co/32/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaný má proti žalobcovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 21. októbra 2016 č. k. 52C/37/2015-118 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že je podielovým spoluvlastníkom s veľkosťou spoluvlastníckeho podielu 2984/10000 plynovodu realizovaného v rámci projektu plynofikácie mraziarne Orechová I. a II. etapa, pozostávajúceho z vysokotlakového plynovodu DN100 v dĺžke 2 217 m, regulačná stanica RS5000/2/2-441-KS, strednotlakový plynovod STL PD DN 200 v dĺžke 1 976 m, strednotlakový plynovod STL DN 150 v dĺžke 5 058 m, strednotlakový plynovod STL PD DN 100 v dĺžke 440 m, strednotlakový plynovod STL PD DN 40 v dĺžke 75 m, strednotlakový plynovod STL PD DN 32 v dĺžke 33 m, nízkotlakový plynovod NTL PD DN 80 v dĺžke 2 268 m, nízkotlakový plynovod NTL PD DN 50 v dĺžke 60 m, nachádzajúci sa medzi obcami Sobrance po obec Orechová. Žalovanému voči žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

1.1. Súd prvej inštancie zdôvodnil rozsudok tým, že žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu od štyroch zmlúv o prevzatí dlhu a štyroch zmlúv o prevode majetkových práv. V predmetných zmluvách o prevzatí dlhu sa uvádza, že jednotlivé subjekty prevzali dlh na základe písomného súhlasu veriteľa, žalobca však ničím nepreukázal, že by bol daný súhlas veriteľa s prevzatím dlhu. V zmluvách o prevode majetkových práv je ako predmet prevodu označený všeobecne prevod majetkového podielu na investičnej akcii Plynovod Sobrance - Orechová, pričom sa prevádzajú všetky majetkové práva, všetky pohľadávky a hnutelné veci, ktoré prevádzajúci nadobudol v súvislosti s jeho účasťou ako investora na predmetnej investičnej akcii. V zmluvách nie je špecifikované, o aké konkrétne majetkové práva,

pohľadávky a záväzky, resp. o aké konkrétne hnutelné veci ide. Vzhľadom na takto uvádzané všeobecné pojmy nespĺňajú požiadavku určitosti a zrozumiteľnosti ako základnú požiadavku na ich platnosť v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka, a preto sú absolútne neplatné. Zmluvy o prevzatí dlhu a zmluvy o prevode majetkových práv súviseli s podnikateľskou činnosťou ich účastníkov, pričom majú vzťah závislých zmlúv, preto je potrebné ich posudzovať aj podľa § 275 Obchodného zákonníka.

1.2. Aj v prípade, ak by boli zmluvy, od ktorých žalobca odvodzuje svoju aktívnu vecnú legitímáciu, platné, právny názor žalobcu, že jeho právny predchodca previedol predmetné plynárenské zariadenia do správy a nie do vlastníctva právneho predchodcu žalovaného, podľa súdu prvej inštancie nemá oporu vo vtedy účinných a platných právnych predpisoch, a to v zákone č. 67/1960 Zb. (plynárenský zákon) a vykonávacej vyhláške č. 175/1975 Zb. a ani v zákone č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku. Plynárenský zákon uvádzal, že plynárenskými zariadeniami sú aj zariadenia na rozvod vyhrievacích plynov (včítane plynovodov a zariadení na zvyšovanie a znižovanie tlaku) a plynárenské zariadenia zriaďujú a prevádzkujú v súlade s predpismi o investičnej výstavbe (výlučne len) plynárenské podniky. Z toho vyplýva, že plynárenské zariadenia, vybudované v rámci investičnej akcie, kde bola spoluinvestorom aj spoločnosť KRESA spol. s r.o., za právneho nástupcu ktorej sa žalobca označuje, boli vo vlastníctve štátu a v správe štátneho plynárenského podniku. Aj keby žalobca bol právnym nástupcom investora (spoločnosti KRESA, spol. s r.o.), nemohol nadobudnúť vlastnícke právo (spoluvlastnícky podiel) k uvádzaným plynárenským zariadeniam, nakoľko toto vlastnícke právo v zmysle právnej úpravy účinnej v danom čase (t. j. v roku 1996) nemohol nadobudnúť ani pôvodný spoluinvestor KRESA, spol. s r.o.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „odvolací súd“) rozsudkom z 27. februára 2019 č. k. 7Co/32/2017-227 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal proti žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd konštatoval skutkovú a právnu správnosť záverov súdu prvej inštancie. Stotožnil sa s právnymi závermi súdu prvej inštancie o absolútnej neplatnosti štyroch zmlúv o prevzatí dlhu, pri ktorých nebola preukázaná existencia súhlasu veriteľov s prevzatím dlhu. Prítom tieto zmluvy nepochybne mali mať za následok zmenu v subjektoch záväzku, teda nie je možné dospieť k záveru, že tieto neplatné právne úkony vyhovujú náležitostiam dohody o prevzatí plnenia podľa § 534 Občianskeho zákonníka, ktorá nemá za následok zmenu v subjektoch záväzku.

2.1. K námietke žalobcu, že protistrana nepoprela jeho skutkové tvrdenia o udelení súhlasu veriteľa s prevzatím dlhu, a teda táto skutočnosť mala byť považovaná za nespornú, odvolací súd konštatoval, že vecnú legitímáciu (či už aktívnu alebo pasívnu) je súd povinný skúmať ex offio aj bez námietok zo strany strán sporu a v tomto smere nemôže strany sporu akokoľvek poučovať (a ani vyzývať na preukázanie takejto skutočnosti), pretože otázka vecnej legitímácie je už posúdením hmotnoprávnym a súd nie je oprávnený stranám takéto poučenie poskytnúť (R 38/94). Za správne považoval odvolací súd aj právne závery týkajúce sa absolútnej neplatnosti nadväzujúcich zmlúv o prevode majetkových práv, z obsahu ktorých nie je možné vyvodiť, o aké konkrétne majetkové práva, záväzky alebo hnutelné veci sa má jednať, pričom určitosť a zrozumiteľnosť predmetu zmluvného prevodu sa nedá v písomných zmluvách nahradiť, doplniť ani zmeniť, a to ani s použitím interpretačných pravidiel stanovených v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Odvolací súd neprihliadol na listinné dôkazy predložené v prílohe odvolania, ktorými žalobca preukazoval existenciu písomného súhlasu veriteľov s prevzatím dlhu, keďže išlo o novoty v odvolacom konaní, ktoré nespĺňali podmienky použiteľnosti podľa § 366 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2.2. Napokon odvolací súd konštatoval vecnú a právnu správnosť záverov súdu prvej inštancie aj v časti týkajúcej sa vlastníctva a správy plynárenských zariadení v podmienkach legislatívy platnej v čase výstavby predmetných zariadení, t. j. zákona č. 67/1960 Zb. o výrobe, rozvode a využití vyhrievacích plynov (plynárenský zákon) v znení neskorších predpisov, vyhlášky č. 175/1975 Zb., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia plynárenského zákona v znení neskorších predpisov a § 6 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, keď súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že plynárenské zariadenia (ktoré sú predmetom konania) nemohli byť vo vlastníctve iného subjektu ako štátu.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj ako „dovolateľ“). Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Ako dovolací dôvod uviedol, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo

k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) a rozhodnutie záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b) CSP).

3.1. Skutkové zistenia uvádzané súdom prvej inštancie k skutočnosti, či veriteľ udelil súhlas s prevzatím dlhu, nemajú podľa dovolateľa oporu vo vykonanom dokazovaní. Žalovaný v priebehu konania na súde prvej inštancie nikdy nenamietal neudelenie súhlasu veriteľa k zmluvám o prevzatí dlhu, predmetná otázka medzi sporovými stranami nebola nikdy sporná (§ 151 ods. 1 CSP) a nebola ani predmetom dokazovania pred súdom prvej inštancie. Ak mal súd prvej inštancie o tom pochybnosti, mohol požiadať v súlade s § 150 ods. 2 CSP o preukázanie tohto súhlasu veriteľa a dovolateľ by predmetný súhlas veriteľa preukázal listinnými dôkazmi, ktoré aj dodatočne v odvolacom konaní predložil a ktoré bez svojej viny a v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nemohol predložiť v konaní pred súdom prvej inštancie. Pokiaľ aj súd prvej inštancie dospel ku skutkovému zisteniu, že zmluvy o prevzatí dlhu sú neplatné, mal s poukazom na § 41 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj ustálenú súdnu prax ex officio skúmať, či predmetné dohody o prevzatí dlhu nemajú náležitosti iného právneho úkonu, t. j. či sa v danom prípade nejedná o pristúpenie k záväzku v zmysle § 534 Občianskeho zákonníka tak, aby bol zachovaný úmysel zmluvných strán.

3.2. Vo vzťahu k neplatnosti zmlúv o prevode majetkových práv dovolateľ uviedol, že odôvodnenie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávnych skutkových zistení a aj z nesprávneho právneho posúdenia veci. Medzi zmluvnými stranami nikdy nebol sporný predmet týchto zmlúv a nikdy medzi nimi nebol sporný celý rozsah a obsah projektu „Plynifikácia mraziarne Orechová I. a II. etapa“. Predmetné zmluvy dostatočne určite vymedzujú, že sa jedná o prevod všetkých hnutelých vecí, ktorou je aj spoluvlastnícky podiel k hnutelnej veci - plynovodu. Tiež poukázal na § 41a Občianskeho zákonníka. Keďže plynovod nie je nehnuteľnosťou, je možné vlastnícke právo k plynovodu, resp. spoluvlastnícky podiel k nemu previesť aj na základe ústne uzatvorenej zmluvy, pričom až na jediný prípad bol on štatutárnym orgánom konajúcim za prevádzajúceho, ako aj štatutárnym orgánom konajúcim za nadobúdateľa, a aj z týchto dôvodov nebolo medzi zmluvnými stranami nikdy sporné, čo je predmetom prevodu. Súd prvej inštancie ani odvolací súd sa podľa dovolateľa s predmetnými skutočnosťami a s jeho argumentáciou nevysporiadali.

3.3. Nesprávne bolo podľa dovolateľa posúdenie otázky, či v zmysle platných právnych predpisov, najmä s poukazom na § 25 zákona č. 67/1960 Zb. o výrobe, rozvoje a využití vyhlievacích plynov (plynárenský zákon) v znení účinnom do 1. júla 1998, a § 13 vyhlášky Federálneho ministerstva palív a energetiky č. 175/1975 Zb., mohli byť plynárenské zariadenia, ktoré sú predmetom tohto sporu, výlučne vo vlastníctve štátu, alebo mohli byť vo vlastníctve aj iných osôb. V zmysle čl. IV inominátnej zmluvy zo dňa 4. februára 1997 sa zmluvné strany dohodli, že „časť stavby, na ktorú združovateľ poskytne príspevok, bude po ukončení majetkom združovateľa, t. j. SPP OZ Michalovce. Zostávajúce časti stavby, zrealizované z prostriedkov investora, prejdú bezplatným prevodom do správy plynárenského podniku - združovateľa.“ Z uvedeného článku zmluvy je podľa dovolateľa nepochybné, že zmluvným stranám bolo od počiatku realizácie predmetného projektu zrejmé, že on, resp. jeho právny predchodca bude ako investor po realizácii plynovodu vlastníkom časti plynovodu realizovaného z jeho finančných prostriedkov, ktorý prejde výlučne do správy, a nie do vlastníctva združovateľa - Slovenského plynárenského priemyslu š.p. Bratislava. Jeho právny predchodca nadobudol svoj spoluvlastnícky podiel originárnym spôsobom, t. j. v zmysle uzatvorenej zmluvy podieľaním sa na výstavbe plynárenských zariadení, čo pred začatím súdneho konania nespochybňoval ani žalovaný. Preto dovolateľ považuje konštatovanie súdu prvej inštancie, že predmetné plynárenské zariadenia nemohli byť vo vlastníctve jeho právneho predchodcu, za rozporné s Ústavou garantovanou ochranou vlastníckeho práva. Plynárenský zákon v § 25 upravoval výlučne prechod správy a vlastníctva z organizácie štátneho socialistického sektora, ktorou v žiadnom prípade nebol právny predchodca dovolateľa. Prechod vlastníctva sa v zmysle vyhlášky č. 175/1975 Zb. týkal výlučne plynových prípojk, a nie plynovodov.

3.4. Dovolateľ dodal, že pokiaľ aj súd prvej inštancie a následne odvolací súd dospeli k právnomu názoru, že predmetné plynárenské zariadenie mohlo byť výlučne vo vlastníctve štátu, žalovanému nič nebránilo, aby si vlastnícke právo k predmetným plynárenským zariadeniam právne vysporiadal a spoluvlastnícky podiel k predmetnému plynárenskému zariadeniu od neho (resp. od jeho právneho predchodcu) odkúpil. Akýkoľvek iný výklad zákona č. 67/1960 Zb. a súvisiacich vtedy platných právnych predpisov by bol porušením článku 20 ods. 4 ústavného zákona č. 460/1992 Zb. (Ústava SR)

a vyvlastnením vlastníckeho práva bez akejkoľvek primeranej náhrady, a teda pre rozpor s Ústavou neplatný.

4. Žalovaný vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že rozsudky súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu považuje za správne. Žalobca nemá v konaní aktívnu legitímáciu z dôvodu absolútnej neplatnosti zmlúv o prevode majetkových práv pre ich neurčitosť. Keď je obsah právneho úkonu zaznamenaný písomne (písomná zmluva), určitosť prejavu vôle je daná obsahom listiny, na ktorej je zaznamenaný, a nestačí, že stranám zmluvy „je jasné“, čo je predmetom zmluvy a aké sú ich práva a povinnosti, ak to nie je poznateľné z textu listiny. Určitosť písomného prejavu vôle je objektívnou kategóriou a prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti o jeho obsahu ani u tretích osôb (rozsudky Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 26Cdo/1460/2013 zo dňa 21. augusta 2013, sp. zn. 26Cdo/4772/2010 zo dňa 20. júla 2011 a ďalšie). Žalovaný ďalej poukázal na list spoločnosti TERCIUM (podpísaný žalobcom ako konateľom), adresovaný Fondu národného majetku SR zo dňa 15. apríla 2010, ktorý žalobca predložil súdu dňa 22. januára 2016, v ktorom sa uvádza: „Pri podpise zmluvy bola odovzdaná odštepnému závodu SPP Michalovce aj kompletná dokumentácia ku investičnej akcii, vrátane dodávateľských faktúr a povolení. Boli sme upozornení, že bude náš investičný majetok prevedený bezodplatne nielen do správy, ale aj do majetku SPP.“ Z uvedeného vyplýva, že už právni predchodcovia žalobcu a žalobca samotný si boli vedomí, že vlastnícke právo k predmetným plynárenským zariadeniam nemajú. Poukázal aj na ďalší list spoločnosti TERCIUM (podpísaný žalobcom ako konateľom) adresovaný žalovanému zo dňa 19. mája 2010, ktorý bol reakciou na list žalovaného zo dňa 30. apríla 2010, ktorým žalovaný žalobcovi oznámil, že jeho nároky neuznáva. V liste zo dňa 19. mája 2010 žalobca priamo uvádza: „Pre potreby ďalšieho jednania s Fondom národného majetku SR by sme potrebovali upresniť a potvrdiť výšku prevedených investícií do Vašej správy a majetku.“ Podľa žalovaného teda sám žalobca uviedol, že predmetné plynárenské zariadenia sú vlastníctvom žalovaného. Žiadal, aby dovolací súd dovolanie odmietol.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „dovolací súd“) uznesením z 24. augusta 2022 sp. zn. 1Cdo/136/2020 dovolanie žalobcu odmietol. Na základe ústavnej sťažnosti žalobcu Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako „ústavný súd“) nálezom z 12. apríla 2023 sp. zn. IV. ÚS 668/2022-58 uvedené uznesenie zrušil a vec vrátil dovolaciemu súdu na ďalšie konanie. Konštatoval, že rozhodnutie najvyššieho súdu nedávalo dostačujúcu odpoveď na žalobcom formulované námietky tvoriace obsah jeho dovolania. Uložil najvyššiemu súdu opätovne posúdiť námietky žalobcu, ktoré smerovali k nespokojnosti s rozhodnutím krajského súdu, a vyhodnotiť, či uvedené námietky sú spôsobilé založiť prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) a subsidiárne podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP.

6. Po vrátení veci ústavným súdom Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) po preskúmaní, či dovolanie obsahuje zákonom predpísané náležitosti (§ 428 CSP) a či sú splnené podmienky podľa § 429 CSP, dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné a je potrebné ho odmietnuť.

7. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 CSP).

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

11. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých vec bola právoplatne skončená (meritórnym rozhodnutím predstavujúcim res iudicata), musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namieste je tu skôr reštriktívny výklad. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na prípadnú neprípustnosť dovolania pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane [porovnaj rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) sp. zn. II. ÚS 172/03].

12. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP žalobca vyčítal odvolaciemu súdu predovšetkým to, že otázku, či veriteľ udelil súhlas s prevzatím dlhu, nepovažoval za nespornú podľa ustanovení CSP o nepopretých skutkových tvrdeniach strany (§ 151 ods. 1 CSP). Tu je potrebné uviesť, že žalobca podal žalobu na súde prvej inštancie dňa 2. februára 2015, teda ešte pred nadobudnutím účinnosti CSP. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Avšak podľa § 470 ods. 2 CSP ak sa tento zákon (CSP) použije na konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany. Teda ustanovenia o popretí skutkových tvrdení strany, vrátane ustanovenia o dôsledkoch nepopretia skutkových tvrdení druhou stranou, boli v tomto spore neuplatniteľné. Bez ohľadu na to však odvolací súd správne konštatoval, že vecnú legitímáciu (či už aktívnu alebo pasívnu) je súd povinný skúmať ex offio aj bez námietok strán sporu.

13. Bolo teda správne, že súd prvej inštancie a odvolací súd ex offio vyhodnocovali vecnú legitímáciu u oboch strán sporu, čoho súčasťou bola aj otázka, či zmluvy, od ktorých žalobca odvodzuje svoju aktívnu legitímáciu, spĺňajú náležitosti takýchto právnych úkonov a či prípadne nie sú absolútne neplatné.

14. Žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitímáciu od štyroch zmlúv o prevzatí dlhu a súčasne štyroch zmlúv o prevode majetkových práv, na základe ktorých malo dôjsť k prevodu spoluvlastníckeho podielu na predmetnom plynovode z pôvodného spoluinvestora, spoločnosti KRESA spol. s r. o., na spoločnosť ZIPz spol. s r. o., ďalej na spoločnosť ELSTAR s.r.o., ďalej na spoločnosť TERCIMUM s.r.o. a napokon na žalobcu. Nie je pravda, že by sa súd prvej inštancie ani odvolací súd s predmetnými skutočnosťami a s argumentáciou žalobcu nevysporiadali. Naopak, oba súdy jasne vysvetlili, prečo tieto zmluvy považujú za neplatné. Vo vzťahu k zmluvám o prevode majetkových práv súd prvej inštancie konštatoval, že „v týchto zmluvách je ako predmet prevodu označený všeobecne prevod majetkového podielu na investičnej akcii Plynovod Sobrance - Orechová, pričom sa prevádzajú všetky majetkové práva, všetky pohľadávky a hnutelné veci, ktoré prevádzajúci nadobudol v súvislosti s jeho účasťou ako investora na predmetnej investičnej akcii. V zmluvách nie je špecifikované, o aké konkrétne majetkové práva, pohľadávky a záväzky, resp. o aké konkrétne hnutelné veci ide. Vzhľadom na takto uvádzané všeobecné pojmy nespĺňajú požiadavku určitosti a zrozumiteľnosti ako základnú požiadavku na ich platnosť v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka.“ Odvolací súd ešte doplnil, že „určitosť a zrozumiteľnosť predmetu zmluvného prevodu sa nedá v písomných zmluvách nahradiť, doplniť ani

zmeniť, a to ani s použitím interpretačných pravidiel stanovených v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka.“

15. Odvolací súd reagoval aj na argumentáciu žalobcu, že v prípade neplatnosti zmlúv o prevzatí dlhu podľa § 531 Občianskeho zákonníka by bolo možné tieto zmluvy považovať za pristúpenie k záväzku podľa § 534 Občianskeho zákonníka. K tomu odvolací súd uviedol, že tieto zmluvy (predmetné zmluvy o prevzatí dlhu) „nepochybne mali mať za následok zmenu v subjektoch záväzku, teda nie je možné dospieť k záveru, že tieto neplatné právne úkony vyhovujú náležitostiam dohody o prevzatí plnenia podľa § 534 Občianskeho zákonníka, ktorá nemá za následok zmenu v subjektoch záväzku.“

16. Uvedenú právnu argumentáciu súdov nižšej inštancie považuje dovolací súd za konzistentnú, neobsahujúcu vnútorné logické rozpory, preto ju nemožno považovať za porušenie práva dovolateľa na spravodlivý proces. Formulácia použitá vo všetkých štyroch zmluvách o prevode majetkových práv: „...prevádza svoj majetkový podiel na investičnej akcii Plynovod Sobrance - Orechová“, resp. „...prevádza svoj majetkový podiel na investičnej akcii Plynofikácia mraziarne Orechová a obcí Tibava a Orechová“ aj podľa názoru dovolacieho súdu nepredstavuje dostatočne jasné a zrozumiteľné vymedzenie, že predmetom prevodu je samotný plynovod (vrátane regulačnej stanice). Formulácia „majetkový podiel na investičnej akcii“ smeruje skôr k výkladu, že ide o finančné vyjadrenie vložených investícií. Nič na tom nemení ani doplnok „vrátane všetkých majetkových práv prevádzajúceho, všetkých pohľadávok prevádzajúceho, ako aj všetkých hnuiteľných vecí prevádzajúceho, ktoré prevádzajúci nadobudol v súvislosti s jeho účasťou ako investora na predmetnej investičnej akcii“ - nie je zrejmé, o aké majetkové práva a o aké hnuiteľné veci ide. Odhliadnúc od toho, že Najvyšší súd SR považuje plynovod za nehnuteľnosť (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 9. apríla 2014 sp. zn. 10Sžr/49/2013), pričom minimálne regulačná stanica (ktorú žalobca v podaní z 1. júna 2015 urobil súčasťou petitu) nesporne nehnuteľnosťou je, pri veci tak zásadného významu a hodnoty, akým je predmetný plynovod (v hodnote niekoľkých miliónov slovenských korún), nie je možné akceptovať len všeobecný nejasný odkaz na „veci nadobudnuté v súvislosti s účasťou na investičnej akcii“.

17. K výkladu v prospech zachovania platnosti zmlúv o prevode majetkových práv (a v prospech tézy, že súčasťou prevodu podľa týchto zmlúv bol aj spoluvlastnícky podiel na plynovode) nemožno dospieť ani pri ich posudzovaní v súvislosti so zmluvami o prevzatí dlhu, ktoré boli uzatvárané vždy v ten istý deň ako zmluvy o prevode majetkových práv (§ 275 Obchodného zákonníka, ako to uviedol už súd prvej inštancie). Aj v zmluvách o prevzatí dlhu je len všeobecne zmienené postúpenie podielu na investičnej akcii, takže ani tieto zmluvy nie je možné použiť ako pomôcku pri výklade vôle zmluvných strán zmlúv o prevode majetkových práv. Je potrebné ešte dodať, že zmluvy o prevzatí dlhu uvádzajú postúpenie podielu na investičnej akcii len ako podmienku prevzatia dlhu, teda zo samotných zmlúv o prevzatí dlhu by vôbec nebolo možné vyvodzovať faktický prevod spoluvlastníckeho podielu k plynovodu. Vzhľadom k tomu je irelevantné, či veritelia dali alebo nedali súhlas na prevzatie dlhu (keďže predmetom konania nebol dlh, ale spoluvlastnícky podiel k plynovodu).

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dospel dovolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bol vo vzťahu k nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu dostatočne odôvodnený, právne závery odvolacieho súdu boli konzistentné a zakladali sa na riadnom vyhodnotení vykonaných dôkazov, teda nemohlo dôjsť k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Preto dovolanie žalobcu v zmysle § 420 písm. f) CSP nebolo prípustné a dovolací súd ho podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

19. Z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplyva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym

poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

20. Vzhľadom k tomu, že na zamietnutie žaloby, ktoré potvrdil odvolací súd v napadnutom rozsudku, postačuje dôvod nedostatku aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu, nebolo už potrebné, aby sa dovolací súd zaoberal ďalším dovolacím dôvodom, a to namietaným nesprávnym právnym posúdením otázky, či v zmysle vtedy účinných právnych predpisov mohli byť plynárenské zariadenia výlučne vo vlastníctve štátu, alebo mohli byť vo vlastníctve iných osôb. Táto právna otázka by mohla byť relevantná v prípade, ak by bola daná vecná legitímácia strán sporu a bolo by potrebné vecne posúdiť žalobcom tvrdené vlastnícke právo (k spoluvlastníckemu podielu na plynovode). Aj keď sa súd prvej inštancie aj odvolací súd touto otázkou okrajovo zaoberali, z hľadiska prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP nešlo o otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu práve preto, že podstatnou otázkou v preskúmvanej veci bol nedostatok aktívnej vecnej legitímácie na strane žalobcu.

21. Z uvedených dôvodov dovolanie žalobcu uplatnené podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nebolo odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, preto dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

22. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

23. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.